

2.3.1. ПОЛИТИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ПРЕДИ 1944 г.

Наред с евреите ромите също са засегнати от расисткото законодателство на българското правителство по време на Втората световна война. За този период има сравнително малко информация, тъй като в официалните документи, като например Закона за защита на нацията, циганите не се споменават изрично. По всичко личи обаче, че е имало няколко лагера⁸⁸, където са интернирани цигани. Освен това тяхното всекидневие, изглежда, е било подложено на строги ограничения. Забранено им е било да посещават централните квартали на София, да се возят в трамваи; те получават и значително по-малки количества хранителни стоки с купони дори от евреите⁸⁹. От често цитираните лични спомени на ромския активист и народен представител след 1989 г. Мануш Романов става ясно, че през 1942 г. насилствено са покръстени мюсюлмански роми в софийския квартал Факултета⁹⁰. Сега трудно може да се каже дали правителството на Отечествения фронт след 1944 г. е платило обезщетения на ромите за изтърпените нещастия. Във всеки случай те не се споменават с нито една дума в използваната литература. Има обаче основание да смятаме, че спрямо ромите се прилага политика, чиито главни черти се наблюдават и при другите етнически и религиозни малцинства в България. Общият процес на политически преобразования в първите следвоенни години изисква от управляващите да си осигурят лоялността на всички граждани. Тази цел те могат да постигнат най-вече като предложат отстъпки и като дадат на дотогава потиснатите граждани едно ново самочувствие.

⁸⁸ Например лагерът в Дупница, където съществувал и преходен лагер за евреи. Дали не става дума за един и същ лагер, не е изяснено.

⁸⁹ Срв. *Kenrick, D., G. Puxon. The Destiny of Europe's Gypsies. London, 1972, p.124, особено с. 130–131.*

⁹⁰ *Марушиакова, Е., В. Попов. Циганите в България... с. 87.*